

T. 2310 996783, 996782, 996781, E. diaviou@auth.gr, W. <http://www.diaviou.auth.gr>

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

«Θεσμοί και πηγές του βυζαντινού και του μεταβυζαντινού δικαίου»

Εισαγωγή

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης (ΚΕΔΙΒΙΜ) του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ) σας καλωσορίζει στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα με τίτλο «Θεσμοί και πηγές του βυζαντινού και του μεταβυζαντινού δικαίου», διάρκειας 20 διδακτικών ωρών, το οποίο θα διεξαχθεί στο Κέντρο Βυζαντινών Ερευνών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και θα υλοποιηθεί με συνδυασμό φυσικής παρουσίας και σύγχρονης εξ αποστάσεως τηλεκπαίδευσης.

Επιστημονικός Υπεύθυνος του προγράμματος είναι ο Κωνσταντίνος Βλάχος, Επίκουρος Καθηγητής Νομικής Α.Π.Θ.

Στο πρόγραμμα διδάσκουν Καθηγητές (εν ενεργεία και αφυπηρητήσαντες) των Νομικών Σχολών του Α.Π.Θ., του Ε.Κ.Π.Α. και του Πανεπιστημίου του Groningen, Ερευνητές/-τριες του Κέντρου Ερεύνης της Ιστορίας του Ελληνικού Δικαίου (Κ.Ε.Ι.Ε.Δ.) της Ακαδημίας Αθηνών και διδάκτορες, οι οποίοι συνθέτουν μία επίλεκτη ομάδα ειδικών του βυζαντινού και μεταβυζαντινού δικαίου, με μακροχρόνια ερευνητική και διδακτική εμπειρία στο αντικείμενο και με σημαντικότερες διακρίσεις στο εσωτερικό και το εξωτερικό για το επιστημονικό τους έργο.

Έναρξη προγράμματος: 3/11/2021

Λήξη προγράμματος: 22/03/2022

Διάρκεια: 20 διδακτικές ώρες, ήτοι 10 δίωρα σεμιναριακά μαθήματα

Κόστος: 70[€]/συμμετοχή

Παρέχεται πιστοποιητικό επιμόρφωσης/ ECTS

Αιτήσεις γίνονται δεκτές από 1/09/2021 έως 10/10/2021

Στόχος του προγράμματος

Στόχος του προγράμματος είναι η κατάρτιση πτυχιούχων κοινωνικών και ανθρωπιστικών κυρίως επιστημών σχετικά με τους θεσμούς και τις πηγές του βυζαντινού και μεταβυζαντινού δικαίου. Η θεματική αυτή συγκροτεί ουσιαστικά την τελευταία περίοδο της ιστορίας του δικαίου πριν την ίδρυση του νέου ελληνικού κράτους, σύμφωνα πάντοτε με την κλασική συστηματική κατάταξη των χρονολογικών πεδίων της κλάδου αυτού της νομικής επιστήμης. Το βυζαντινό και μεταβυζαντινό δίκαιο παρουσιάζουν ένα ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τον σύγχρονο νομικό – και όχι μόνον – επιστήμονα. Πρόκειται για τη συνάντηση δύο ανταγωνιστικών τάσεων στο δίκαιο: αφενός της επιβίωσης του ρωμαϊκού δικαίου, η οποία κυρίως από τον Ιουστινιανό και έπειτα αποτελεί πολιτικό πρόγραμμα και αφετέρου του δημόσιου εθνικού δικαίου, το οποίο λειτουργεί παράλληλα με το θετό δίκαιο και αναπτύσσει τη δυναμική του δίπλα και κάτω από αυτό. Μέσα από μία επίλεκτική επισκόπηση των θεσμών και των πηγών θα

T. 2310 996783, 996782, 996781, E. diaviou@auth.gr, W. <http://www.diaviou.auth.gr>

επιχειρηθεί η ανάγλυφη προβολή στοιχείων και παραμέτρων δύο πολύ σημαντικών περιόδων της ιστορίας του ελληνικού δικαίου, οι οποίες οδήγησαν τον ιστορικό νομοθέτη του νεοσύστατου ελληνικού κράτους σε συγκεκριμένες επιλογές ως προς το εφαρμοστέο θετό δίκαιο.

Αναγκαιότητα προγράμματος

Το πρόγραμμα έρχεται να καλύψει ένα κενό στις γνώσεις των πτυχιούχων που θα το παρακολουθήσουν, δεδομένου ότι το μάθημα της «Ιστορίας του βυζαντινού δικαίου» που διδάσκεται στο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών της Νομικής Σχολής του ΑΠΘ έχει γενικό χαρακτήρα και δεν εστιάζει σε εξειδικευμένα θέματα. Το δε μεταβυζαντινό δίκαιο δεν διδάσκεται καθόλου σε επίπεδο προπτυχιακών σπουδών. Κατά τα τελευταία δε έτη, με τη σύντμηση της διάρκειας των μεταπτυχιακών σπουδών, έχει καταστεί αναγκαία η συρρίκνωση της διδασκαλίας του βυζαντινού και μεταβυζαντινού δικαίου και σε επίπεδο μεταπτυχιακών σπουδών.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Ολοκληρώνοντας το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα, οι συμμετέχοντες θα έχουν λάβει μία συνοπτική κατάρτιση πάνω σε θεσμούς του ιδιωτικού και δημοσίου δικαίου της βυζαντινής και της μεταβυζαντινής περιόδου. Ιδιαίτερη μέριμνα θα δοθεί στην εξοικείωση με την απευθείας χρήση των δικαιικών πηγών των παραπάνω περιόδων, άμεσων και έμμεσων. Οι γνώσεις που θα αποκομίσουν οι συμμετέχοντες του σεμιναρίου προορίζονται να χρησιμεύσουν ως εργαλεία για την κριτική ανάγνωση των θεσμών του σύγχρονου ελληνικού δικαίου, καθώς η κατάρτιση πάνω στις ιστορικές καταβολές των τελευταίων καθιστά πιο εύκολη την κατανόηση και την ερμηνεία τους.

Σε ποιους απευθύνεται το πρόγραμμα

Όπως φαίνεται και από τον τίτλο του, το σεμινάριο απευθύνεται σε πτυχιούχους ΑΕΙ. Η ομάδα στόχος είναι οι πτυχιούχοι Νομικής και των λοιπών κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών (Ιστορίας, Αρχαιολογίας, Φιλολογίας, Πολ. Επιστήμης, Θεολογίας κλπ.), χωρίς βέβαια να αποκλείεται η συμμετοχή και πτυχιούχων άλλων

T. 2310 996783, 996782, 996781, E. diaviou@auth.gr, W. <http://www.diaviou.auth.gr>

Τμημάτων ή Σχολών. Είναι επιθυμητή μία στοιχειώδης γνώση στοιχείων της βυζαντινής και μεταβυζαντινής ιστορίας, προκειμένου ο συμμετέχων να είναι σε θέση να κατανοήσει και να παρακολουθήσει τα μαθήματα.

Κατηγορίες υποψηφίων που γίνονται δεκτοί/Προαπαιτούμενες γνώσεις/ Κριτήρια επιλογής

Αίτηση συμμετοχής μπορούν να υποβάλουν πτυχιούχοι Α.Ε.Ι.

Όπως προαναφέρθηκε, προτεραιότητα θα δοθεί στις αιτήσεις των πτυχιούχων Νομικής και Τμημάτων των λοιπών κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών (Ιστορίας, Αρχαιολογίας, Φιλολογίας, Πολ. Επιστήμης, Θεολογίας κλπ.).

Λοιπά προαπαιτούμενα για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα.

- ▶ Πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- ▶ Κατοχή προσωπικού e-mail
- ▶ Βασικές γνώσεις χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών

Κριτήρια επιλογής των υποψηφίων:

- Βαθμός πτυχίου
- Συνάφεια/συγγένεια με το γνωστικό αντικείμενο
- Προσωπικό ενδιαφέρον- στοιχειώδης γνώση στοιχείων της βυζαντινής και μεταβυζαντινής ιστορίας (συνοδευτική επιστολή)

Μέθοδος υλοποίησης

Με δεδομένη την κοινή πεποίθηση όλων των διδασκόντων/-ουσών ότι η αίθουσα διδασκαλίας είναι αναντικατάστατο συστατικό της παιδαγωγικής διαδικασίας, προκρίθηκε η μέθοδος της διεξαγωγής των σεμιναρίων με φυσική παρουσία, στο εμβληματικό οίκημα όπου στεγάζεται το Κέντρο Βυζαντινών Ερευνών. Λόγω όμως της ιδιαιτερότητας της συγκυρίας, προβλέπεται η δυνατότητα σύγχρονης εξ αποστάσεως παρακολούθησης, είτε σε περίπτωση καραντίνας είτε για όσους/-ες συμμετέχοντες/-σες αδυνατούν τεκμηριωμένα να προσέρχονται στον χώρο διεξαγωγής του σεμιναρίου.

Εκπαιδευτικό υλικό / Άλλες παροχές

Στους συμμετέχοντες παρέχονται:

1. Υλικό παρουσιάσεων
2. Βιβλιογραφία, γενική και ειδική

Δομή Εκπαιδευτικού προγράμματος

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα περιλαμβάνει 10 δίωρα σεμιναριακά μαθήματα, τα οποία αντιστοιχούν σε 1,50 ECTS.

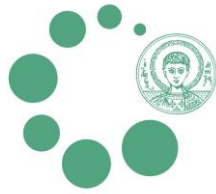
Ακολουθεί το πρόγραμμα των μαθημάτων:

T. 2310 996783, 996782, 996781, E. diaviou@auth.gr, W. <http://www.diaviou.auth.gr>

Ημερομηνία	Διδάσκων/-ουσα	Τίτλος
03/11/'21	Κ. Μπουρδάρα	Η damnatio memoriae των εικονομάχων αυτοκρατόρων και η νομοθετική πολιτική κατά εικονολατρών
24/11	Ελ. Παπαγιάννη	Το Επαρχικό Βιβλίο ως πηγή για το ιδιωτικό δίκαιο
01/12	Π. Κατσώνη	Πρόστιμα με τη μορφή "φόρου" στα έγγραφα της μέσης και ύστερης βυζαντινής περιόδου. Μια αμφισβητούμενη εξελικτική πορεία
15/12	Α. Λιαρμακόπουλος	Η ανώτατη εκπαίδευση στην Κωνσταντινούπολη μέσα από την νομική φιλολογία του ΙΒ' αι.
11/01/'22	Δ. Πέννα	Σχολιαστές Βασιλικών. Η περίπτωση του Ιωάννη Ξιφιλίνου
25/01	Δ. Παπαδάτου	Υπερήμεροι οφειλέτες – επισπεύδοντες δανειστές: Ρώμη-Βυζάντιο
08/02	Λ. Παπαρρήγα	Αρχές και κατευθύνσεις στην απονομή της κοσμικής δικαιοσύνης κατά τη μέση βυζαντινή περίοδο
22/02	Ι. Χατζάκης	Ανάμεσα σε δύο έννομες τάξεις. Η απονομή της δικαιοσύνης από τις βενετικές αρχές στην Τουρκοκρατούμενη Νάξο των μέσων του 17ου αιώνα, μέσα από την ανασυγκρότηση δύο δικογραφιών
08/03	Σ. Τζωρτζακάκη	Επιβίωση βυζαντινού δικαίου σε μεταβυζαντινά νομικά κείμενα: Μαρτυρίες σε ιεροδικαστικές αποφάσεις.
22/03	Χ. Δημακοπούλου	Τό Νεοελληνικό Κράτος σέ ανάζητηση έφαρμοστέου δικαίου

Υποχρεώσεις εκπαιδευόμενων/Πιστοποιητικό Επιμόρφωσης

T. 2310 996783, 996782, 996781, E. diaviou@auth.gr, W. <http://www.diaviou.auth.gr>

Για την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος οι συμμετέχοντες θα πρέπει:

- A) να έχουν παρακολουθήσει το σύνολο των διδακτικών ενοτήτων. Οι απουσίες δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 10 % των προβλεπόμενων ωρών εκπαίδευσης.
- B) να έχουν ολοκληρώσει με επιτυχία τη γραπτή εξέταση, η οποία συνίσταται στην απάντηση μίας ερώτησης σύνθεσης, μετά από κάθε μάθημα (η απάντηση παραδίδεται στον Επιστημονικό Υπεύθυνο στο επόμενο μάθημα)
- Γ) να έχουν καταβάλει το σύνολο των διδάκτρων μέχρι την 25/10/2021.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος απονέμεται στους συμμετέχοντες Πιστοποιητικό Επιμόρφωσης, το οποίο εκδίδεται από το Κέντρο Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης του ΑΠΘ και υπογράφεται από τον Πρόεδρο του ΚΕΔΙΒΙΜ και τον Επιστημονικά Υπεύθυνο του Προγράμματος.

Στους συμμετέχοντες που παρακολούθησαν αλλά δεν ολοκλήρωσαν το σύνολο του προγράμματος, μπορεί να παρέχεται Βεβαίωση Παρακολούθησης.

Κόστος συμμετοχής

Το κόστος συμμετοχής στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα είναι εβδομήντα (70) Ευρώ/άτομο. Η καταβολή θα γίνει σε τραπεζικό λογαριασμό, το IBAN του οποίου θα ανακοινωθεί εγκαίρως.

Αιτήσεις

Οι ενδιαφερόμενοι/ενδιαφερόμενες υποβάλλουν αίτηση ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα του Κέντρου Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης του ΑΠΘ. [Εδώ](#)

Η Αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

1. Αντίγραφο πτυχίου
2. Συνοδευτική επιστολή
3. Υπεύθυνη δήλωση ότι υφίσταται ικανοποιητική γνώση χειρισμού Η/Υ.

Σε περίπτωση που δεν συγκεντρωθεί ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός επιμορφούμενων, το ΚΕΔΙΒΙΜ διατηρεί το δικαίωμα αλλαγής της ημερομηνίας έναρξης του προγράμματος ή και ακύρωσής του.

Επικοινωνία

Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι/ες μπορούν να επικοινωνούν με τον/την κ. Χρυσούλα Νίτσιου, Γραμματέα του Κέντρου Βυζαντινών Ερευνών, στα κάτωθι στοιχεία επικοινωνίας:

info@kbe.auth.gr